

ציון נפיקה, העולם הזה

אל"מ גלוסקא בתפקיד

אני לא מקנא בנשיא. אני מפרגן לנשיאים!

אנדיקציות שהוא ממשיך להתעניין בי. כששור חחנו, הוא ביקש שאתן לו שמות של קצינים בצבא שמכירים אותו, והסתבר לי שהוא דיבר עם האנשים האלה ואפילו הזמין אליו את ראש מינהלה הסגל עם התיק האישי שלי, וגם בדיק את הציונים שלי באוניברסיטה. הוא עשה חריש עמוק ויסורי.

ביתיים היו לי שתי פגישות באקראי איתו, אבל הוא לא נתן לי שום רמז. פגישה אחת היתה באזכרה להרוגי מיסג'רס. אני הייתי שם, משום שבן-אחי נהרג בחתקפה, והנשיא בא לאזכרה.

הוא אמר לך שלום?
כן, ואפילו לחץ את ידי. אחר-כך הוא הודיע לי שהחליט לקבל אותי לתקופת נסיון. בפגישה הראשונה שלי איתו שאלתי מה בדיוק התפקיד.

ומה הוא אמר?
הוא אמר שהוא צריך עוזר אישי, שיהיה דובר ויד ימינו.

כלומר בנית תפקיד שלא היה קיים?
הפונקציות היו קיימות לפני כן, אבל בחלוקה שונה.

ואתה עשית הכל?
לא. אני לא עושה כל מה שקשור במערכת האירגונית, בנייה של הלישכה ובטיפול בעובדים. כשהגעתי, הפכתי להיות יד ימינו ואישטודרו של נכון.

שאלתי את נכון מה הגדרת התפקיד. הוא אמר לי: "בוא נגדיר את זה כמזכיר. אני הייתי מזכיר של בן-גוריון וטראה לאן הגעתי."

בתקופה הראשונה הייתי מושאל מהצבא ורק ב-1983 קיבלתי מינוי רשמי של שלישי צבא.

זאת אומרת שתיאורטית אתה יכול לחזור לצבא?
תיאורטית מאוד.

אתה לא רוצה לחזור?
זה לא מעשי. יש תפקידים בצה"ל שאני מניח

על מה דיברתם?
על הכל. על הרקע המישפחתי, על מה שע"י שיתי בצבא, על לימודי באוניברסיטה, על דעו"ת ת"י האישיות, על דעותי הפוליטיות, על המון נושאים.

התרגשת?
בהתחלה כן, אבל השיחה היתה מעניינת, הוא אישי ושיחה נעים, והשיחה היתה ארוכה ומסועפת.

והוא, הוא לחץ את ידי באישון לילה ואמר: "אני אודיע לך". אחר-כך היה שקט במשך כמה שבועות, ואולי חודשים. לא שמעתי כלום ולא שאלתי.

המשכת לעבוד ברוב-צה"ל?
כן.

קיווית?
כן, קיוויתי מאוד.

רצית בתפקיד?
בטח.

למה? מכיוון שזה מכובד?
כן, חשבתי שזה יכול להיות מעניין לעבוד ליד נשיא אהוד ופופולארי, והאמת היא שחשבתי שזו חוויה יוצאת מהכלל לעבוד איתו.

מבחינה צבאית, ומבחינת התפקיד שלי כדור בר-צה"ל, ידעתי שלתפקיד הרמטכ"ל לא אני, כנראה.

למה, אזלי היית הרמטכ"ל התימני הראשון?
לא היתה סכנה כזאת לעם ישראל.

האמת היא שרוב-צה"ל זו מערכת סגורה, שכפופה ישירות ללישכת הרמטכ"ל.

אתה באת לשם מחילה-המודיעין?
לא. הייתי עוזר לענייני מינהלה של ניספח צה"ל בלונדון.

עשית חיים בשירות הצבאי שלך?
יצא ככה וזה הוציא אותי ממסלול הקידום הצבאי. לפני שנסעתי ללונדון עמדת להתמנות כקצין-שלישות של חטיבת שיריון. זה היה ב-1975, אבל אז שמעתי על ועדה שראינה מועמדים לתפקיד בלונדון והחלטתי לגשת.

היתה שורה ארוכה של מועמדים ואיכשהו קיבלתי את התפקיד. תאמיני לי שלא היו לי קשרים, ולא הפעלתי אלופים, וזו היתה פעם ראשונה בחיים שנסעתי לחו"ל וגם לרעייתי, שהיתה אז בחורש התשיעי להריונה.

היינו שם שנה וחצי וחזרנו הביתה בגלל קיצוצים, ואז, מכיוון שהיה לי נסיון בחו"ל, המליצו עליי לרוב-צה"ל, אבל זה הוציא אותי ממסלולי הקידום הצבאי הנורמליים.

היו לך שאיפות להיות רמטכ"ל?
אני לא מרגיש שנולתני עם כס-הרמטכ"ל ביד. גם אם אני חושב במונחים של קידום צבאי, ידעתי שבצבא הייתי סגן-אלוף, וידעתי שליותר מאלוף-מישנה אני לא יכול לצפות להגיע.

לא היית בחייל קרבי?
היה לי מסלול מזור. היה לי קטע קצר במיסגרת הגרנ"ע, כשהתגייסתי, ומהר מאוד עברתי לחיל-האוויר. ליחידה שעסקה בשיתוף פעולה אוויר-רקרקע. זו היתה יחידת-שרדה עוד לפני מלחמת ששת-הימים. עמיתי להשתחרר באפריל 1967, וזו היתה תקופת המיתון. לא יפה להגיד שלא חתמתי קבע מטעמים אידיאליים טיים, אבל מאוד חלמתי או על וספה, ובצבא נתנו וספה לכל מי שחתם קבע לשלוש שנים. אז יזמתתי קבע וקניתי וספה.

נחזור לתקופה של רוב-צה"ל.
אז כמו שאמרתי, לא היו צפויות לי עלילות ונצורות, גם מבחינת השיקולים של מסלול צבאי לא היה פיתוי כזה גדול להישאר בצבא.

ואז מה קרה?
היה שקט מצד הנשיא נכון, אבל היו לי

המדינה, אבל כבר הספקתי לראות בעיתונות הגדרות שונות ומשונות לתפקידי.
אתה איש צבא?
כן. התגייסתי בנובמבר 1964 ומאז ועד היום אני בצבא.

אתה ביקשת לשרת בתפקיד הזה?
לא בדיוק. הסיפור התחיל כשהייתי בתפקידי הצבאי האחרון נציג רוב-צה"ל בירושלים, בש-1978-1980. זו היתה תקופה מאוד סוערת של המשא-ומתן עם מצריים, המשברים, התסיסה בשטחים, הפיגועים ונסיונות ההתנחלות, מצאתי עצמי בעין הסערה והייתי צריך להשתפשף בני-סיון להסביר את צה"ל לכל אבירי העיתונות, בעיקר עיתונות-חזץ. זו היתה התקופה של תחי-לת פיגוי סיני והסכסוך-השלום, ואני הייתי אחראי לרוב מיבצעי הסיקור העיתונאים בכל מה שנגע לצה"ל בפניו.

אהבת את התקופה הזאת?
אהבתי את התפקיד. נהנית, כי הייתי עצמאי.

זה משרד קטן, שרוב כוח-האדם שלו מורכב מאנשי מילואים. אגב העבודה התיידדתי עם חבורה של עיתונאים, שהיתה באותה תקופה כמעט מוקצה בצה"ל. הכוונה לכתבים שמסקרים את השטחים, רכשתי כמה ירידים אישיים, ביניהם יהודה ליטאני, דני רובינשטיין, פינחס עינברי, שאיתם אני בקשר עד היום, ואו, יום אחד, בא אליי דני רובינשטיין, שהיה מיוזר עם הנשיא יצחק נבון, ואמר לי שהנשיא מחפש דובר.

עד אז לא היה דובר לבית-הנשיא?
היה אז מנהל לישכה, ששימש גם כדובר

הוא מספר כי הוריו עבדו קשה מאוד כל השנים, ונתנו את נשמתם לילדים. היה להם חשוב מאוד שהילדים ילמדו. כל מה שיש לי" הוא אומר. "זה רק בזכותם".
עמי הוא איש צבא-קבע והוא חלק מצוות העובדים של בית-הנשיא.

הצוות כולל 40 עובדים, ביניהם ניסן לימור, שהוא מנכ"ל לישכת הנשיא ואחראי גם על הצדדים האירגוניים של הבית. מוטקה מנדלסון הוא מנהל המשק, רות שאול מנהלת את המחלקה לפניות הציבור, אביבה גיתאי מנהלת את המחלקה המישי-פטית ומשמשת כיועצת מישפטית של הנ-שיא, ובתוקף תפקידה זה אחראית על כל נושא החנינות. הצוות כולל גם מזכירה לנשיא, ארכיון, מרכזיה, מיטבח, מישמר, מאבטחים, מזכירות וכתבניות וכמובן, את אנשי לישכתה של הגברת הראשונה, רעיית הנשיא.

עמי גלוסקא מתלווה אל הנשיא בכל מסעותיו בארץ ובעולם. הוא נכנס לתפקידו בתקופתו של יצחק נבון, וזה הוריש אותו לחיים הרצוג. הוא משמש דובר לנשיא ומסביב את כל פעולותיו התיקשורת. הוא נוטל חלק בכל האירועים הרשמיים הנער-כים בבית-הנשיא ומייעץ לנשיא בעניינים שונים וחשובים.

הוא זהיר מאוד בדבריו ומשתדל בכל כוחו שלא למעוד. הוא אינו מוכן לספר את כל הסיפורים הקטנים והמעניינים של מאחורי הקלעים של מישכן הנשיא. גם אינו מוכן להשוות בין הנשיא נבון לנשיא הרצוג. אין ספק שאם עמי גלוסקא יכתוב יום אחד ספר על עבודתו בבית-הנשיא, זה יהיה חו-מר קריאה מרתק.

עמי נשוי לשולי, תימניה גם היא. מורה בבית-ספר בירושלים. הוא אבא לשלושה ילדים: עינת (14 חוצי), איתי (11 חוצי) ואורית (6). הילדים, לדבריו, מתייחסים בשיוויון נפש מוחלט לעבודתו ולעובדה שהוא מרבה להתחנך בגדולי העם והעולם.

הם כבר אפילו לא מתרגשים כשהם רואים אותו בטלוויזיה ליד הנשיא. תמיד האיש שליד הנשיא.

בגלל עבודתו מגיע עמי לעיתים קרובות מאוחר הביתה. שולי נושאת, בדרך-כלל, את מעמסת הבית על כתפיה. הוא מספר כי לעולם אינה מתלוננת. אלא עומדת מאחוריו לכל אורך הדרך.

ואפרופו אירועים בשעות מאוחרות, עמי מספר כי מישהו אחר במקומו, שמבין באו-

"אם היה משהו בכל המערכת הציבורית שהתבטא בצורה הכי חריפה נגד המחחרת, זה היה הנשיא"

ואחר-כך הוא סיים את תפקידו ונכון חיפש מישהו אחר. הוא ראיין הרבה מועמדים ועל הרקע הזה דני רובינשטיין ביקש להעביר את שמי לנשיא. הסכמתי, ושכחתי מהעניין. כעבור כמה שבועות קיבלתי הזמנה ללישכת-הנשיא.

התרגשת?
בטח, הייתי נרעש. מרוב התרגשות לא הייתי

שמוראל, עמי ושוולמית גלוסקא. בשביל אבא שלי, לקחת פינקס אדום היה כמו להמיר את דתו!

בטוח שאני זוכר נכון את השעה שנקבעה לי, ורציתי להתקשר למזכירה ולוודא. חשבתי שהיא בטח חושבת שאני תמוי.

אני זוכר שזה היה יום חמישי אחרי-הצהריים, ובאותו יום היה שידורי-חי של מישח-כדורסל שהפסדתי.

באתי בדחילו ורחימו, והייתי בטוח שהפגישה תאריך חצי שעה עד שעה. ישבנו שעה ואו הנשיא ביקש סליחה, אמר שהוא צריך להיכנס לאירוע, ושאל אם לא איכפת לי להמתין עד שיסיים.

המתנתי, והמשכנו לשבת בלישכה עוד שעה. אחר-כך עלינו למעלה לדירה וישבנו עוד כמה שעות.

כל, יכול היה ליהנות הרבה יותר, ואף להשי-מין קצת באירועים אלה, המשופעים בארו-חות מפוארות ובמנות רבות.

דוד בן-גוריון נהג לומר, שהחלום שלו הוא רמטכ"ל תימני; גלוסקא הוא תימני, אך אינו שואף לתפקיד הרמטכ"ל.

מה בעצם התפקיד שלך?
התחלת בשאלה מסובכת. כלפי העיתונות אני נקרא דובר הנשיא, כלפי מערכת-הביטחון וצה"ל אני השלישי הצבאי של הנשיא, על מיכתבים שאני מוציא אני חותם כמזכיר אישי לנשיא

"לא מבריע לי שאני תמיד האיש שלי, הנשיא, מכיוון שאני לא רואה בזה את תכלית חיי"

שאילו היו מוצעים לי, הייתי לוקח, אבל אני כבר הרבה שנים מחוץ למערכת.

אתה רואה את עצמך בבית הנשיא גם בעתיד?
אני לא רואה את זה כתפקיד לכל החיים. אני מודה לאל על התפקיד הזה, יש בו המון פיצוי, זו זווית מאוד מעניינת ומעשירה, גם של ראיית הדברים, וגם של התנסות ופגישה עם ציבורים שונים. אני חושב שחברתי את כל פינות הארץ וגם בחו"ל.

מה היו הדברים הכי מסעירים?
סעדיתי צהריים על שולחנה של מלכת בריי-טניה, ועל שולחנה של נשיא ארצות-הברית, ומלך בלגיה, ונשיאים, וראשי-מדינות אחרים, וכמובן — אנוואר אל-סאדאת.

אבל זה לא מפריע לך שאתה תמיד בצל?
אני לא חושב. הרי לא מארחים אותי לביקור ממלכתי.

אתה מקנא בנשיא?